

24.785 INTRODUCCIÓ A L'ECONOMIA DE EMPRESA (6 crèdits). Curs 2002-2003

Professors: Consol Torreguitart i Francesc Tensa (grups 10 i 20).

José Julio Buza i Francesc Tensa (grups 50 i 60).

1. OBJECTIUS

L'assignatura té per objecte que l'estudiant compregui que és una empresa, els grups socials que hi intervenen i els cicles i processos bàsics empresarials. També es busca que l'estudiant compregui la raó de l'existència d'empreses, la funció de l'empresa com agent econòmic, així com les diferents formes d'empresa que fan la seva activitat en l'economia de mercat. Finalment, s'analitza el procés de la presa de decisions i la problemàtica de l'anàlisi de la rendibilitat de l'empresa.

2. PROGRAMA

TEMA 1. L'EMPRESA COM UNA REALITAT SOCIOECONÒMICA

1.1. La funció de l'empresa com agent econòmic

- 1.1.1. Objectius de l'empresa
- 1.1.2. Elements de l'empresa
- 1.1.3. Funcions de l'empresa
- 1.1.4. Dimensions conceptuals de l'empresa
- 1.1.5. Concepte d'empresa com a organització: aspectes claus

1.2. Orígens i evolució històrica de l'empresa

- 1.2.1. Empresa primitiva
- 1.2.2. Empresa comercial
- 1.2.3. L'empresa industrial
- 1.2.4. L'empresa com organització

1.3. L'economia de l'empresa com una ciència

- 1.3.1. L'objectiu material i formal de l'economia de l'empresa
- 1.3.2. Les lleis d'equilibri de l'empresa

Bibliografia bàsica tema 1: Capítols 1, 2 i 4. Bueno Campos, Eduardo.: *Curso básico de Economía de la Empresa*, Ed. Pirámide 1994.

TEMA 2. EMPRESA I SISTEMA ECONÒMIC

2.1. Definició de sistema econòmic

2.2. Tipus de sistemes econòmics

2.3. L'empresa i el mercat

- 2.3.1. Orientació de l'empresa al mercat

- 2.3.2. Classes de mercat
- 2.3.3. Competència en el mercat
- 2.3.4. L'empresa i la demanda
- 2.4. L'empresa i l'entorn
- 2.5. Nocions introductòries de direcció estratègica
- 2.6. La competència de l'empresa
 - 2.6.1. Conceptes claus
 - 2.6.2. Fonts avantatge competitiva
 - 2.6.3. Classes d'avantatge competitiva
 - 2.6.4. Mesura de la competitivitat

Bibliografia bàsica tema 2: Capítols 5, 6 i 7. Bueno Campos, Eduardo.: *Curso básico de Economía de la Empresa*, Ed. Pirámide 1994.

TEMA 3. ELS MECANISMES DE COORDINACIÓ: EMPRESA O MERCAT.

- 3.1. Divisió del treball i coordinació
- 3.2. Anàlisi del mercat com mecanisme de coordinació
- 3.3. Mercat i informació imperfecta
 - 3.3.1. Els costos de transacció.
 - 3.3.2. La asimetria de la informació
 - 3.3.3. Les inversions específiques i els costos de transacció
- 3.4. Tipus de contractes
 - 3.4.1. Contractes complets
 - 3.4.2. Contractes incomplets
 - 3.4.3. El mercat com a mecanisme de coordinació
 - 3.4.4. La internacionalització dels costos

Bibliografia bàsica tema 3: Capítols 1 i 2. Serra Ramoneda, A.: *L'Empresa: Anàlisi Econòmica*, Manuals de la UAB 1993. (Hi ha una traducció en castellà en Ed. Labor, SA 1993).

TEMA 4. L'ESTRUCTURA DE L'EMPRESA.

- 4.1. L'empresa com organització (estructura organitzativa)
 - 4.1.1. Concepte i elements d'una organització
 - 4.1.2. Principis que estructurin una organització
 - 4.1.3. Formes organitzatives: introducció
- 4.2. Formes i classes d'empreses
 - 4.2.2. Criteris econòmics de classificació empresarial
 - 4.2.3. Criteris jurídics de classificació empresarial

4.3.L'estructura de propietat de l'empresa

- 4.3.1.Funcions tradicionals que la teoria econòmica assigna a l'empresari
- 4.3.2.Separació de la propietat i el control
- 4.3.3.Grups de propietat: estructura de propietat
- 4.3.4. Classes principals de control de l'empresa

Bibliografia bàsica tema 4: Capítols 9, 10 i 11. Bueno Campos, Eduardo.: *Curso básico de Economía de la Empresa*, Ed. Pirámide 1994.

TEMA 5. INTRODUCCIÓ A LES DECISIONS EMPRESARIALS

- 5.1. Concepte i estructura del sistema de decisió
- 5.2. El procés de la presa de decisions.
- 5.3. La presa de decisions en certesa.
- 5.4. El model del punt mort (llindar de rendibilitat)
- 5.5. La presa de decisions en risc
- 5.6. La presa de decisions en incertesa
- 5.7. Les decisions seqüencials (arbres de decisió)
- 5.8. Conclusions

Bibliografia bàsica tema 5: Publicacions docents de teoria i casos pràctics.

TEMA 6. ANÀLISI DE LA RENDIBILITAT EMPRESARIAL

- 6.1. Definició de rendibilitat
- 6.2.Els estats financers i els ratios.
 - 6.2.1. La comptabilitat financera, el compte de resultats i el balanç de situació
 - 6.2.2. Definició de ratio i classes de ratios
- 6.3. El model d'anàlisi Du Pont: un sistema per analitzar la rendibilitat de les empreses
 - 6.3.1. Desenvolupament del model
 - 6.3.2. Rendibilitat econòmica
 - 6.3.3. Palanquejament financer
 - 6.3.4. Efecte activitats extraordinàries i efecte fiscal

Bibliografia bàsica tema 6: Publicacions docents de teoria i casos pràctics.

3. PER ESTUDIAR L'ASSIGNATURA

Per al seguiment de l'assignatura es recomana:

- 1. Assistència regular a les classes teòriques i pràctiques.
- 2. Realització dels casos i problemes que s'aniran proposant al llarg del curs.
- 3. Consultes amb el professor, a classe o a tutories, per resoldre problemes de comprensió o de

qualsevol altra mena.

4. Estudi regular del temari explicat a classe, tant de teoria com de pràctiques.

5. Lectura de la bibliografia bàsica recomanada en cada tema.

4. CRITERIES D'AVALUACIÓ

L'avaluació de l'alumne es basarà fonamentalment en l'aprofitament que demostrï en l'examen escrit que constarà d'una part teòrica (50% del valor de la nota) i d'una part pràctica (50% del valor de la nota). Pel que fa a la teoria serà una prova objectiva (examen tipus test de trenta preguntes amb quatre alternatives per pregunta i amb una alternativa vàlida). Pel que fa a la pràctica es proposaran casos i problemes de qualsevol dels temes del programa de l'assignatura.

El professor considerarà els següents criteris auxiliars d'avaluació: els treballs teòrics i pràctics realitzats pels alumnes durant el curs acadèmic i la qualitat de les intervencions a l'aula.

5. BIBLIOGRAFIA

ALEGRE, L; BERNÉ CARMEN I GALVE, CARMEN.: *Fundamentos de economía de la empresa: una perspectiva funcional*. Ariel Economía 1995.

ARRUÑADA, B.: *La Economía de la Empresa: un enfoque contractual*. Ed. Ariel. 1990.

BUENO, EDUARDO; CRUZ, I; DURÁN, J.J.: *Economía de la Empresa. Análisis de las decisiones empresariales*. Ed. Pirámide.

BUENO, EDUARDO.: *Curso básico de Economía de la Empresa*. Ed. Pirámide 1994.

BUENO, EDUARDO.: *Organización de empresas. Estructura, procesos y modelos*. Ed. Pirámide 1996.

COASE, R.H.: *La empresa, el mercado y la ley*. Alianza Economía 1994.

GIL ESTALLO, M.A; GINER DE LA FUENTE, F.: *Como crear y hacer funcionar una empresa*. Ed. ESIC 1991.

GIL ESTALLO, M.A; GINER DE LA FUENTE, F; MONZÓN, J.A.: *Como crear y hacer funcionar una empresa*. Casos prácticos. Ed. ESIC 1993.

MILGRON, PAUL; ROBERTS, JOHN.: *Economía, Organización y Gestión de la Empresa*. Ariel Economía 1993.

PUTTERMAN, L (ED).: *La naturaleza económica de la empresa*. Alianza Economía 1994.

SALAS, VICENTE.: *Economía de la empresa. Decisiones y organización*. Ariel Economía 1987.

SERRA RAMONEDA, A.: *L'Empresa: Fonaments econòmics*. Manuals de la UAB 1989.

SERRA RAMONEDA, A.: *L'Empresa: Anàlisi Econòmica*. Manuals de la UAB 1993. (Hi ha una traducció en castellà en Ed. Labor, SA 1993).

SERRA RAMONEDA, A.: *Sistema Económico y Empresa*. Ariel Economía 1986
SUÁREZ SUÁREZ, A.: *Curso de Economía de la Empresa*. Ed. Pirámide 1992
TARRAGÓ, F.: *Elements bàsics d'Economía de l'Empresa*. EUMO Editorial 1992
ZERILLI, ANDREA.: *Fundamentos de Organización y Dirección General*. Ed. Deusto 1980.

